

Platform 12 juni 2018

Gemeenten en verduurzaming van monumenten

Louis Hosman / stichting ERM

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

PRIORITEITSTELLING | WETGEVING | ONDERHOUDSPLICHT | JURISPRUDENTIE | HANDHAVING | SANCTIES | BRAND

Monumententoezicht.nl geeft praktische handvatten voor gemeentelijk toezicht en handhaving bij werkzaamheden aan gebouwde monumenten.

- Prioriteiten en criteria bij toezicht
- Rapportagetool
- Handvatten voor handhaving en sanctionering

Constructief	Gevels	Ramen/deuren	Daken	Interieur	Overig
fundering >	reiniging >	houten >	pannen >	stucplafonds >	steigers >
houtconstructies >	metselwerk >	staal en metaal >	leien >	vloeren >	sloopwerk >
betonconstructies >	natuursteen >	glas >	zink/koper/lood >	pleisterwerk >	beschadiging >
staalconstructies >	pleisterwerk >	schilderwerk >	rietendaken >	betimmering >	veiligheid >
metselwerk >	hout >		isolatie >	tegels >	metalen >
	beton >			behangsels >	asbest >
	gevelbehandeling >			schilderwerk >	tuinen en parken >
	isolatie >			installaties >	

Op naar jaarlijks 50.000 bezoekers!

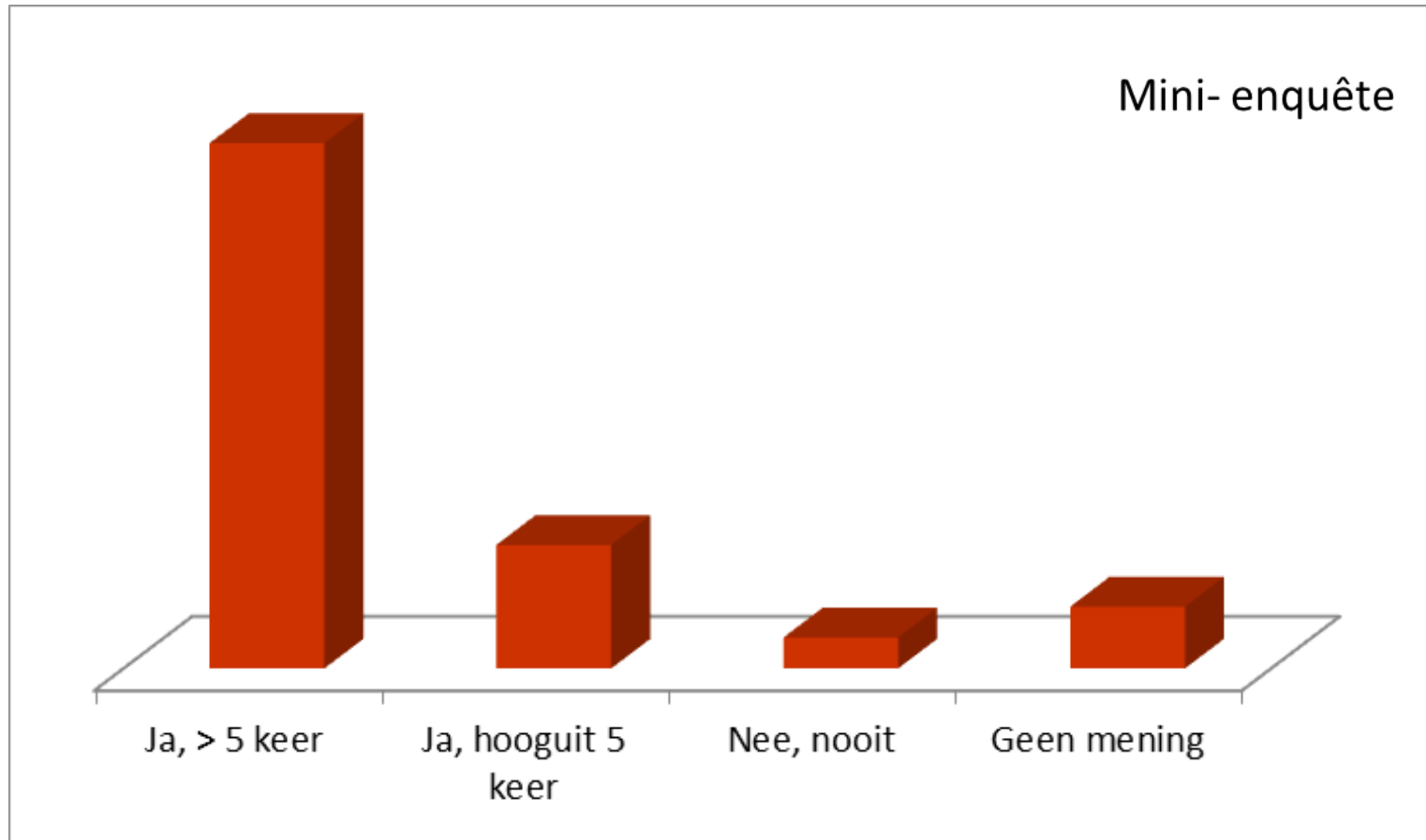
Verduurzaming monumenten: conclusies

- Steeds vaker worden ook monumenten “verduurzaamd”.
- Gemeenten:
 - Thema is volop in ontwikkeling
 - Aantal gemeenten heeft vastgesteld beleid
 - Vooral grotere (monumenten)gemeenten actief
 - Deel stimuleert met financiële prikkels
 - Deel geeft voorlichting aan monumenteneigenaren
 - Vraag over voldoende kennis bij gemeenten
 - Onduidelijkheid over gewenste maatregelen
 - Soms wordt ook handhavend opgetreden
 - Positief: doorstart van FGM-werkgroep
- Aannemers: vertrouwen bij meer dan de helft gemeenten
- Monumenteneigenaren: extra hulp gewenst (gratis energiescans, voorlichting, energieloket, e.d.)

Bronnen

- Monitor Erfgoedinspectie (i.s.m. FGM, VNG, IPO):
 - 1 x 2 jaar
 - 97% respons
 - Enkele vragen t.b.v. Erfgoed Telt
- Mini-enquête ERM
 - 3 weken online (websites van BWT, FGM en ERM)
 - Verspreid bij alle leden platform
 - 25 reacties; dus voorzichtig met conclusies.....
- 15 gemeentelijke websites (en u!)
 - Moeilijk toegankelijk
 - Veel verschillen

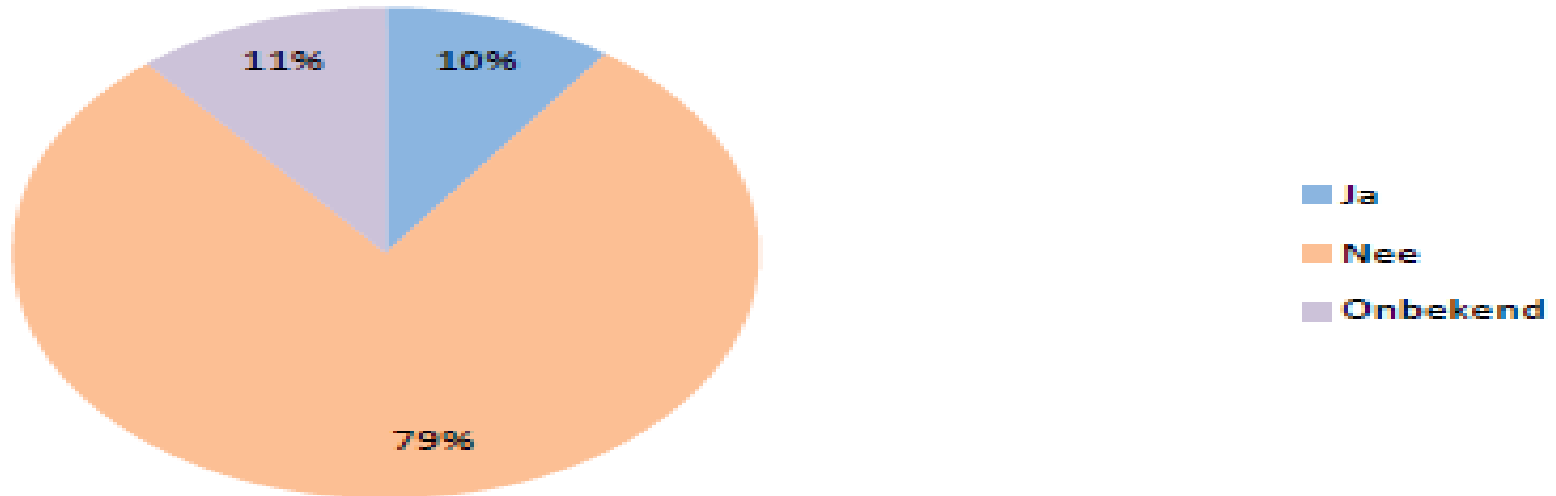
Bij monumenten en in beschermde gebieden worden regelmatig duurzaamheidsingrepen gedaan

Deel van gemeenten (>10%) heeft al beleid voor verduurzaming van monumenten

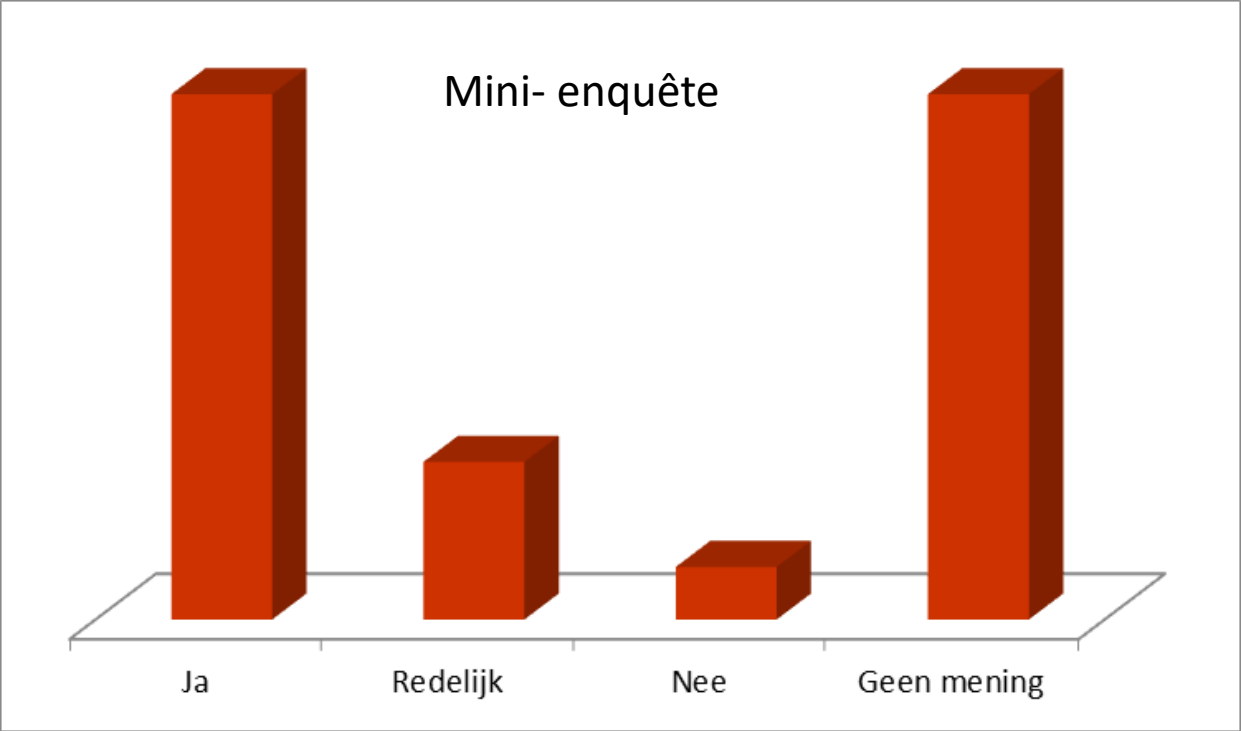
Veel leuke beleidsvoorbeelden te vinden over dit thema (bijvoorbeeld Zwolle en Amsterdam).

Voortgangsrapportages & evaluaties over dit thema niet te vinden (niet beschikbaar?)

Gemeenten houden bij hun duurzaamheidsambities rekening met monumentale waarden, maar.....

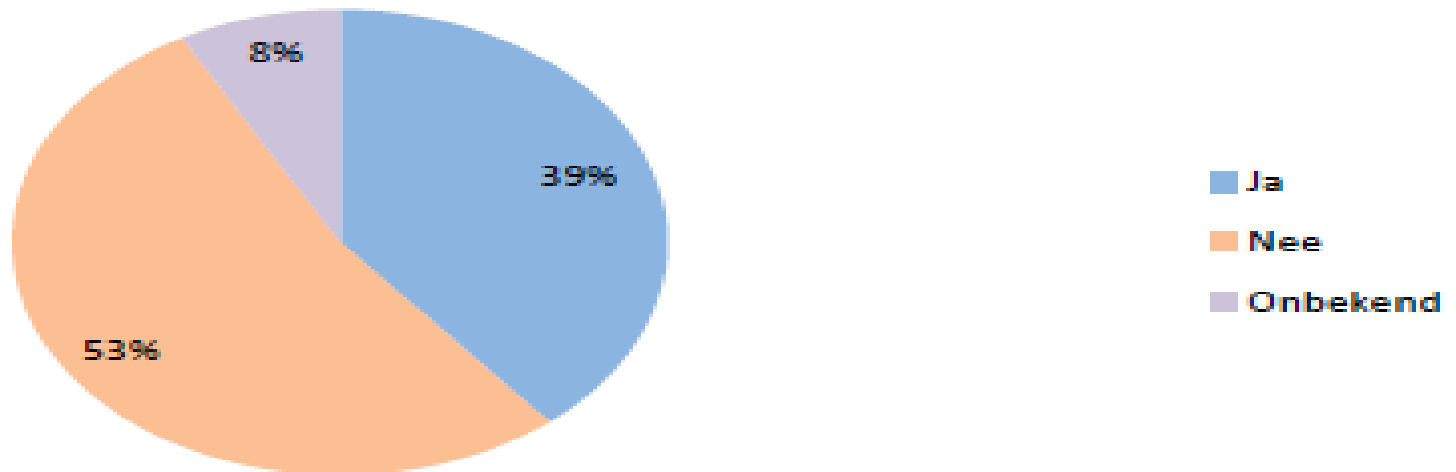
74% ziet risico's van aantasting van monumentale waarden.

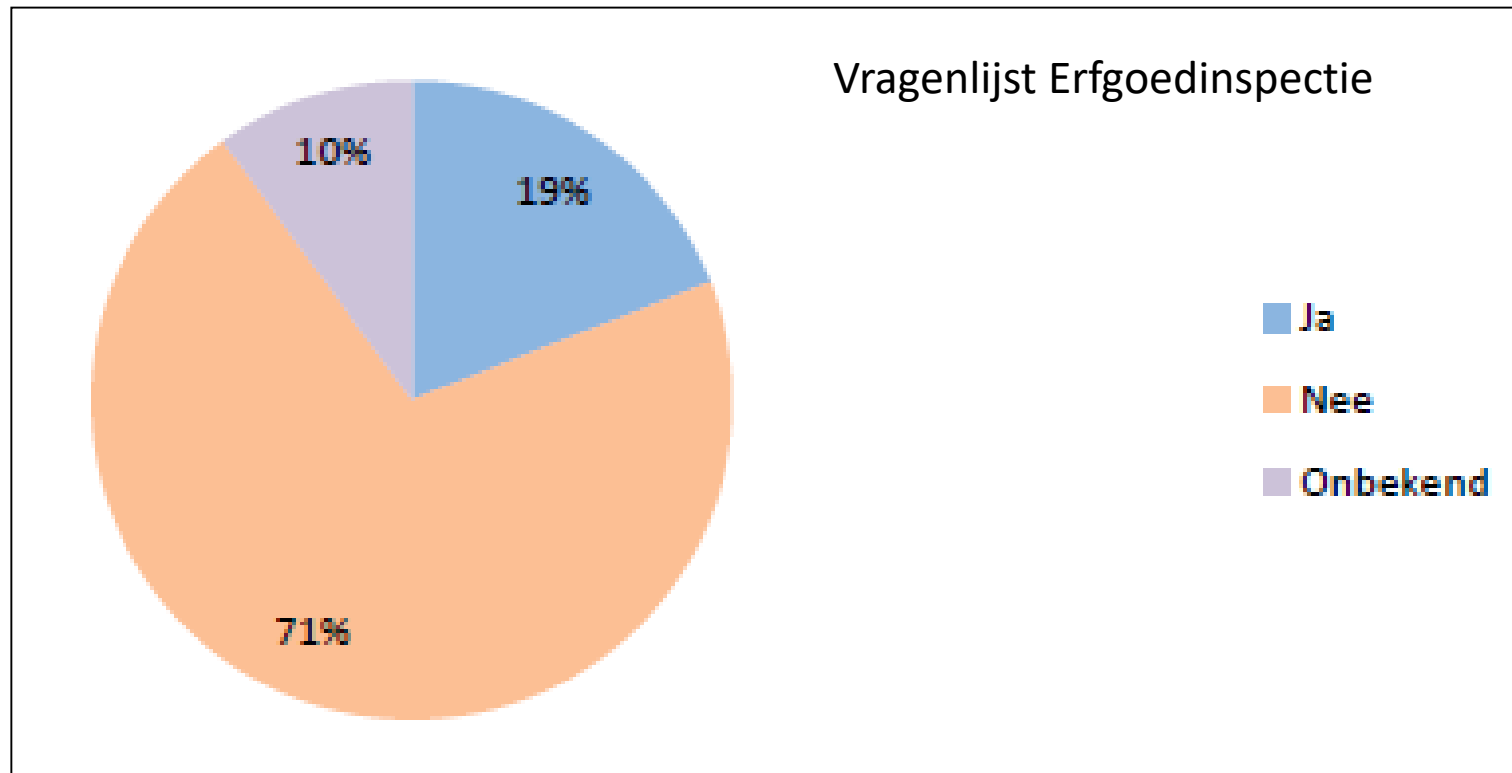
Ruim een derde geeft actieve voorlichting aan monumenteneigenaren

Interessante voorbeelden van brochures in Amersfoort, Rotterdam en Wassenaar.

Regelmatig wordt verwezen naar de toolkit duurzaam erfgoed (van Gelderland, Overijssel en RCE)

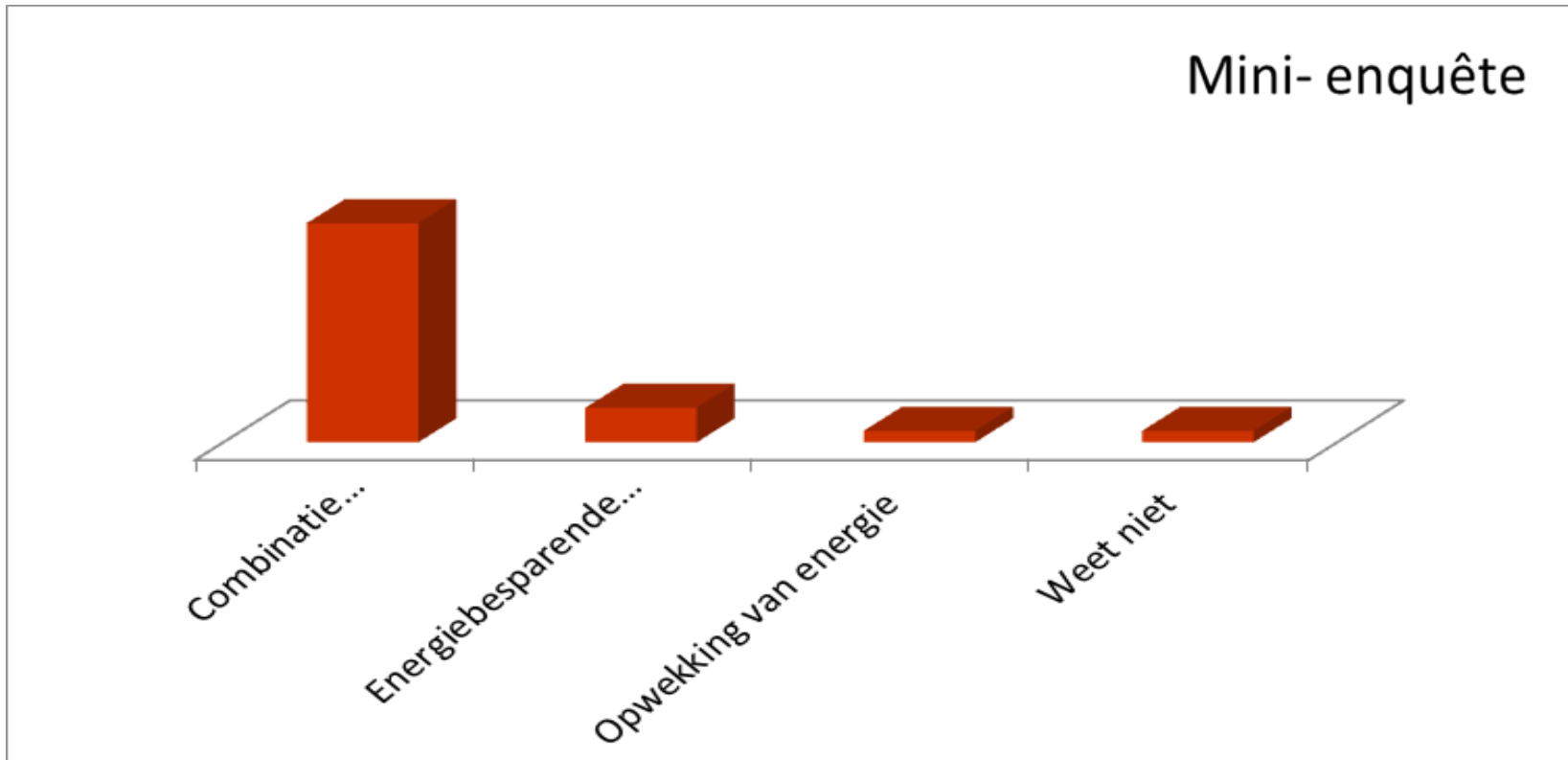

Ca 20 % van de gemeenten stimuleert verduurzaming met financiële prikkels (subsidies, leningen of lagere leges)

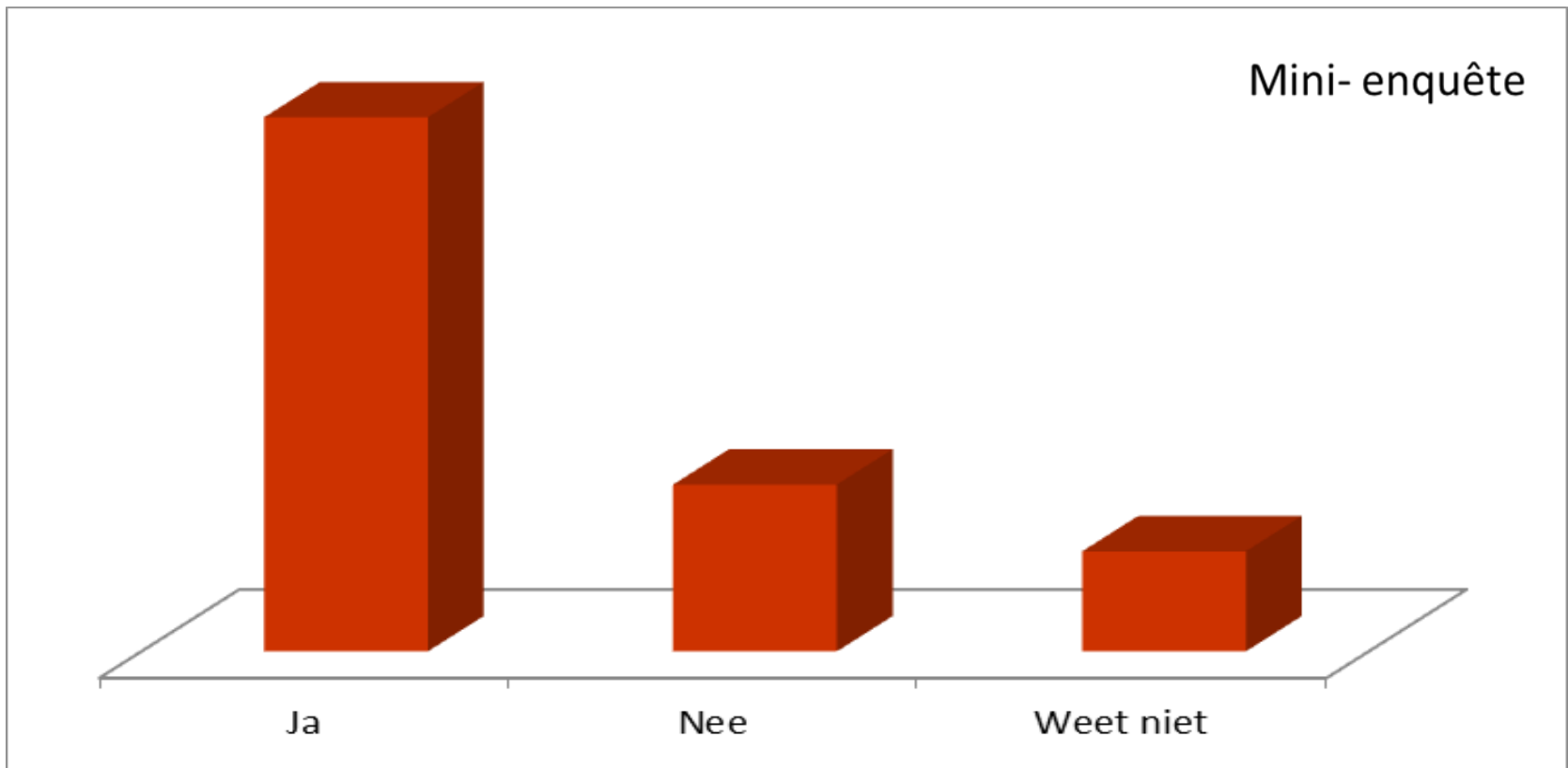

Veel aandacht voor geïntegreerde benadering van de verduurzaming

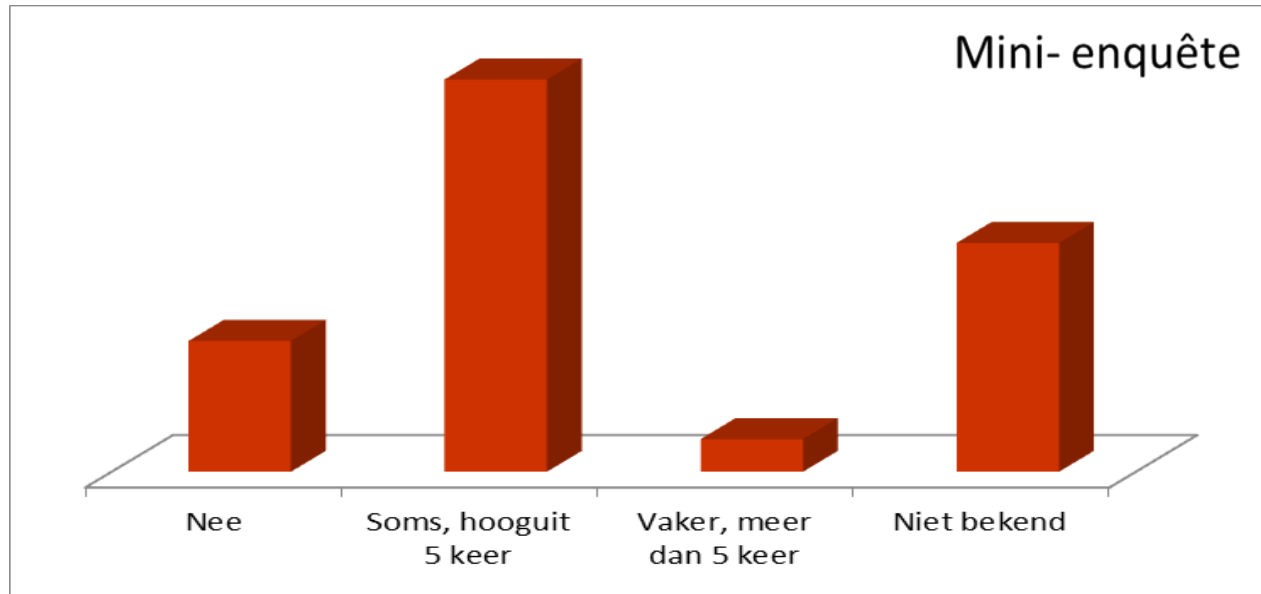
Nog beperkt aandacht voor opwekking van energie in coöperatief verband (?)

Vergunning voor verduurzaming van een monument wordt soms / regelmatig afgewezen vanwege de aantasting van monumentale waarden (2017 en 2018)

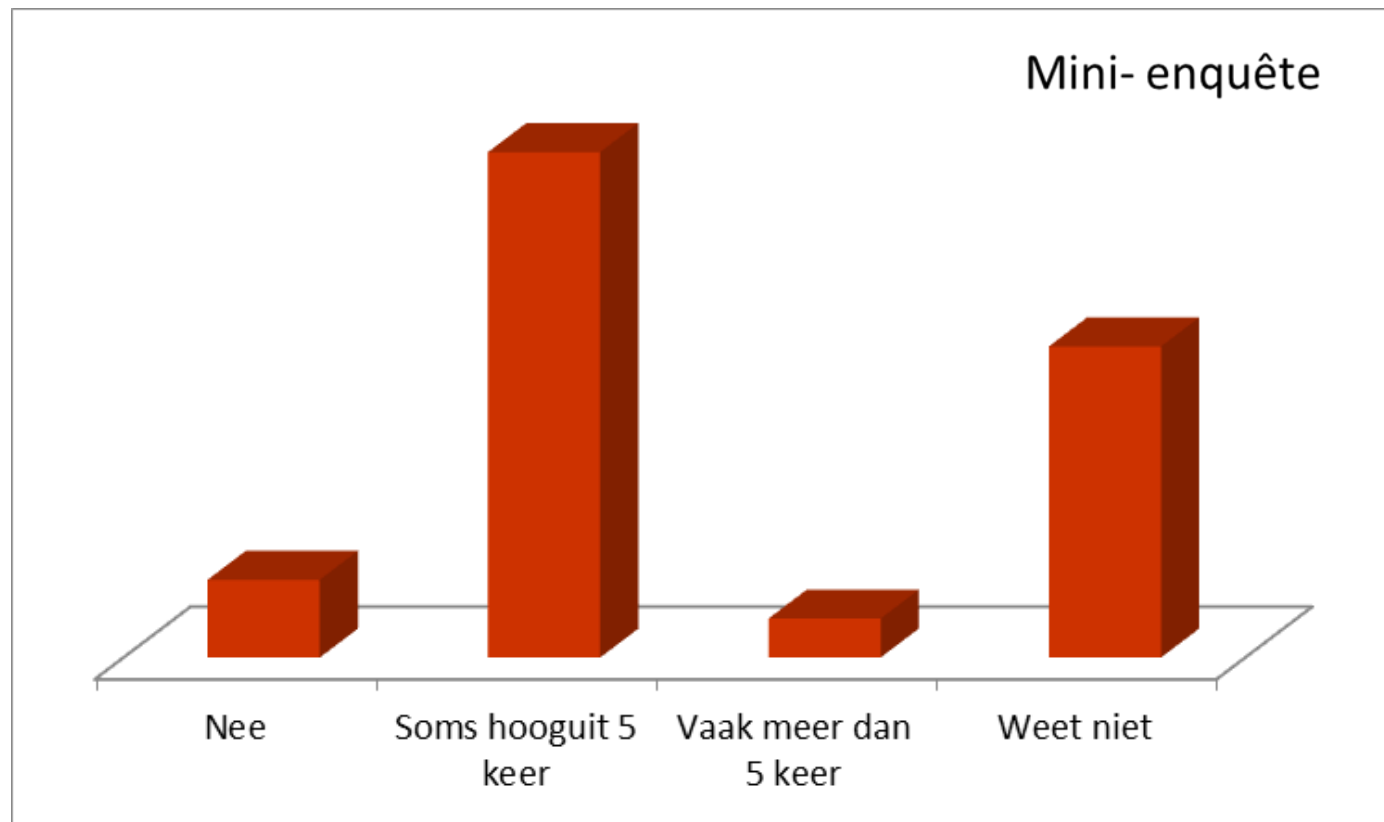
Uitvoering van de verduurzaming bij monumenten gaat wel eens verkeerd (2017 en 2018)

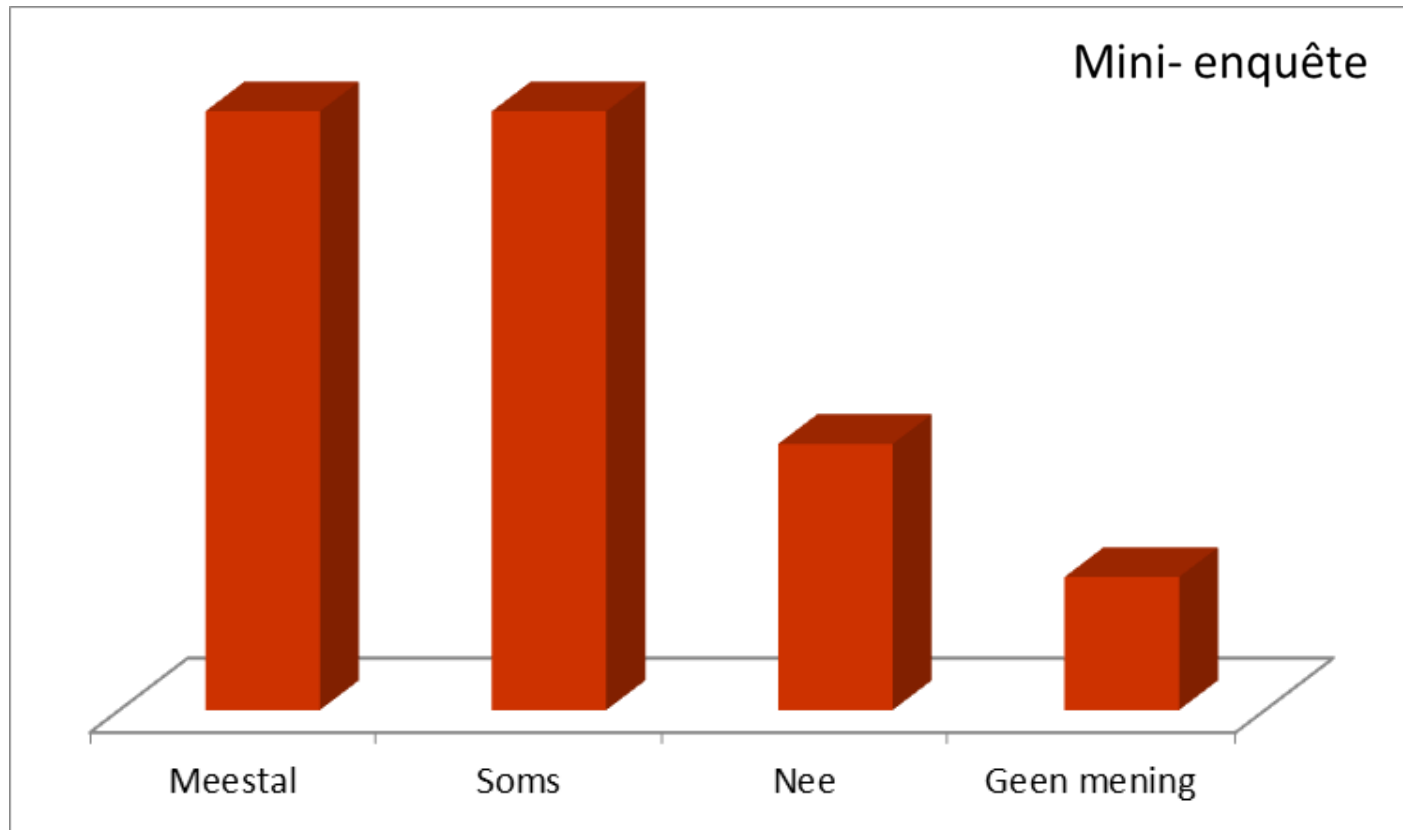
Voorbeelden:

- Zonnepanelen op de verkeerde plaats / m.n. beschermde stadsgezichten
- Te dik dubbel glas, te weinig houtdikte, soms volledig vervangen kozijnen en ramen
- Ondeskundig isoleren, condensatie dampkoppen
- Beschadiging monumentale waarden
- Uitvoering zonder vergunning of anders uitvoeren dan is vergund

Er worden soms sancties opgelegd bij verkeerde uitvoering van de verduurzaming bij monumenten.

Deskundigheid van adviseurs en aannemers is niet altijd geborgd (42% ziet gebrek aan kennis bij uitvoerders).

Verduurzaming monumenten: conclusies

- Steeds vaker worden ook monumenten “verduurzaamd”.
- Gemeenten:
 - Thema is volop in ontwikkeling
 - Aantal gemeenten heeft vastgesteld beleid
 - Vooral grotere (monumenten)gemeenten actief
 - Deel stimuleert met financiële prikkels
 - Deel geeft voorlichting aan monumenteneigenaren
 - Vraag over voldoende kennis bij gemeenten
 - Onduidelijkheid over gewenste maatregelen
 - Soms wordt ook handhavend opgetreden
 - Positief: doorstart van FGM-werkgroep
- Aannemers: vertrouwen bij meer dan de helft gemeenten
- Monumenteneigenaren: extra hulp gewenst (gratis energiescans, voorlichting, energieloket, e.d.)